

تهران، ۱۳۹۷، بهترین

کیفیت آزمون‌ها را با دقت مورد بازرگانی قرار می‌دهد. جالب‌تر این است که او همان کسی است که در سال ۲۰۱۵ به تصور اینکه ایران کشوری عقب‌مانده و ابتداًی است، در مراسم افتتاح بیست‌وپنجمین المپیاد جهانی زیست‌شناسی (۲۰۱۵) در دانمارک، هنگام معرفی دانش‌آموزان ایرانی، چند شترسوار را به جهانیان نشان داد! باری، هرچه بود گذشت، به تاریخ پیوست و فقط خاطره و آثارش بر جای ماند. خاطره و آثاری که سال‌ها در ذهن‌ها خواهد ماند و هر بار که به یاد آیند، موجب افتخار دوستان و دوستداران خواهند بود. بدین لحاظ است که برای ثبت در تاریخ، لحظاتی از این رویداد علمی-آموزشی را که نمونه‌ای بود از یک کار موفق گروهی، در اینجا بازگو و تأکیدی کنیم که در جامعه‌مانیز کار گروهی موقفيت‌آمیز، آن‌هم با این وسعت، امکان‌پذیر است.

پیشینه

نام جمهوری اسلامی ایران از سال ۲۰۰۵ در فهرست میزبانان آینده المپیاد جهانی زیست‌شناسی قرار داشت. در سال‌های گذشته وزیر وقت آموزش و پرورش با ارسال نامه‌ای رسمی متعهد برگزاری این میزبانی در عمر ۲۹ ساله المپیاد جهانی زیست‌شناسی رکورد «پرشمارترین» و «بهترین» المپیاد جهانی زیست‌شناسی به بیست‌ونهمین المپیاد جهانی زیست‌شناسی ۲۰۱۸ در تهران تعلق گرفت.

به نظرم برگزاری موقفيت‌آمیز بیست‌ونهمین المپیاد جهانی زیست‌شناسی در تهران ۲۲ تا ۳۱ تیرماه (۱۳۹۷) و توصیف بازرگان بین‌المللی این المپیاد که آن را «بهترین» لقب دادند، ارزش این را داشته باشد که صفحاتی از این شماره مجله را به این رویداد بزرگ و بی‌همتا در زمینه آموزش زیست‌شناسی دوره متوسطه اختصاص بدهیم. هر چند معلمان زیست‌شناسی کشور نتوانستند آن طور که شاید و باید بطور مستقیم در آن مشارکت کنند و از آن بهره‌بربرند. اگر این المپیاد را به دو بخش علمی و اجرایی تقسیم کنیم، پرسش‌ها و محتواهای آن‌ها را در بخش علمی جای دهیم و مواردی همچون آماده کردن آزمایشگاه‌ها و سالن‌های آزمون، برگزاری آزمون‌های عملی و نظری و اسکان و خورد و خوارک و گردش‌های علمی و تفریحی را در بخش اجرایی در نظر بگیریم، آن گاه بهتر می‌توانیم لقب «بهترین» را به این هر دو بخش اطلاق کنیم. به بیان دیگر، در عمر ۲۹ ساله المپیاد جهانی زیست‌شناسی رکورد «پرشمارترین» و «بهترین» المپیاد جهانی زیست‌شناسی به بیست‌ونهمین المپیاد دور کورد جای بسی خوشوقتی و افتخار دارد.

صفت عالی «بهترین» را کسی به این المپیاد داده است که سال‌هاست رئیس بازرگان بین‌المللی المپیاد جهانی زیست‌شناسی است و به همین لحاظ، همه‌ساله با تشکیل گروهی از بازرگان روندهای اجرایی و نیز

**شوریختانه، این المپیاد
که می‌توان آن را بزرگ‌ترین رویداد
علمی-آموزشی تکرارنشدنی در
زمینه زیست‌شناسی دورهٔ متوسطه
دانست، از مشارکت معلمان
زیست‌شناسی محروم بود**

نبوت معلمان

شوریختانه، این المپیاد که می‌توان آن را بزرگ‌ترین رویداد علمی-آموزشی تکرارنشدنی در زمینهٔ زیست‌شناسی دورهٔ متوسطه دانست، از مشارکت معلمان زیست‌شناسی محروم بود. معلمان زیست‌شناسی کشور نقش مستقیم چندانی در برگزاری آن نداشتند و به جز تعداد اندکی از نمایندگان آنان که در مراسم افتتاح شرکت کردند، مشارکتی در برگزاری آن نداشتند. به احتمال زیاد یکی از علت‌های اصلی این فقدان، ارتقای سطح علمی المپیاد زیست‌شناسی از متوسطه به دوره‌های هرچه بالاتر دانشگاهی است. همواره بر سطح دشواری آن افزوده می‌شود و آن را از دسترس دانش‌آموزان عادی دورتر می‌کند. اگرچه این المپیاد مسابقه‌ای برای دانش‌آموزان تیزهوش، برتر و درخشان‌تر تعریف شده است، اما آیا نمی‌توان از این مسابقه برای دانش‌آموزان عادی نیز برگزار شود؟

محمد کرام‌الدینی

شد. این تعهد در مهرماه ۱۳۹۲ از سوی هیئت دولت نیز مورد تأیید و تصویب قرار گرفت و مطابق با موافقت وزیر وقت آموزش و پرورش قرار شد این المپیاد در تیرماه ۱۳۹۷ (ژوئیه ۲۰۱۸) در ایران برگزار شود. کمیتهٔ علمی المپیاد زیست‌شناسی کشور چند سال برای این برگزاری هرچه بهتر این المپیاد تلاش و برنامه‌ریزی کرد. نخستین جلسه کمیتهٔ علمی این المپیاد از ساعت ۰۹:۳۰ روز پنج شنبه ۱۹ اسفندماه ۱۳۹۵، یعنی یک سال و چهار ماه پیش از برگزاری، در محل معاونت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس تهران آغاز به کار کرد. در این جلسه ۳۳ تن از استادان دانشگاه‌های کشور، از جمله دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، خوارزمی، آزاد اسلامی، فردوسی، شیراز، الزهرا، شاهد و خواجه‌نصیر و نیز اعضای کمیتهٔ ملی المپیاد زیست‌شناسی کشور و تعدادی از دانش‌پژوهان مدار آور المپیاد زیست‌شناسی سال‌های پیش، شرکت داشتند. در پایان این جلسه چهار زیرکمیتهٔ علمی تشکیل شد (سلولی مولکولی، گیاهی، جانوری و اکولوژی-رفتار- تکامل)، که اعضاء در آن‌ها به بحث و تبادل نظر پرداختند. در یک جمع‌بندی، پس از درنظر گرفتن گزارش رئیس بازرسان و نیز رکوردهای این المپیاد که از جنبه‌های مثبت آن هستند، موردی وجود دارد که از دیدگاه معلمان زیست‌شناسی کشور شایسته توجه است.

